



Eduskunnan hallintovaliokunta

18.3.2010

Asia: Lausunto HE 106/2009 vp laiksi ampuma-aselain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnon antaja: Vantaan Reserviläiset ry / Sampsa Olkinuora

Vantaan Reserviläiset ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa asiasta. Vantaan Reserviläiset ry:n lausunto annetaan harrastajakentän näkökulmasta pääkaupunkiseudun erityisolosuhteet huomioiden. Uudenmaanliiton 1.vaihemaakuntakaavaa varten laaditun ampumarataselvityksen mukaan pääkaupunkiseudulla on noin 40.000 ammunnan harrastajaa, mutta ratatilanne on heikko.

Vantaan Reserviläiset ry on vuonna 1958 perustettu reserviläisyhdistys johon kuuluu lähes 700 jäsentä. Viimeisten kolmen vuoden aikana yhdistykseemme on liittynyt keskimäärin 100 uutta jäsentä vuosittain. Vantaan Reserviläiset ry on ampumatoimintaan keskittynyt reserviläisyhdistys.

Nykymuodossaan HE 106/2009 ei tule Vantaan Reserviläiset ry:n näkemyksen mukaan parantamaan aseturvallisuutta tai estämään Myyrmannin, Jokelan, Kauhajoen eikä Sellon kaltaisia tapahtumia, mutta se tulee vaikeuttamaan tai lopettamaan useiden satojentuhansien kansalaisten harrastuksen.

Vantaan Reserviläiset ry toteaa, että HE 106/2009 sisältää lukuisia ongelmakohtia. Toimivan kokonaisuuden sekä aseturvallisuuden kannalta olisi tarkoituksenmukaisinta palauttaa lakiesitys uudelleen valmisteltavaksi siten, että valmistelutyössä hyödynnetään intressitahojen asiantuntemusta. Ohessa on lueteltu lakiesityksen keskeisimmät ongelmakohdat ampumatoimintaa harjoittavan yksittäisen yhdistyksen näkökulmasta sekä kohdassa 7. listattu asiat, jotka toteutuessaan tosiasiallisesti parantaisivat yleistä järjestystä ja turvallisuutta ampuma-aseisiin liittyen.

Kunnioittaen,

Niko Niemistö
Puheenjohtaja
Vantaan Reserviläiset ry

Sampsa Olkinuora
Hallituksen jäsen
Vantaan Reserviläiset ry

Vantaan Reserviläiset ry
PL 135 01301 Vantaa
www.vantaanreservilaiset.fi



1. Harrastusaktiivisuusvaatimus (Esitys uudeksi ampuma-aselaiksi 45§, 53§ ja ampuma-aseasetusluonnos 44§)

HE 106/2009 45§

Hankkimislupa ampumaurheilussa ja -harrastuksessa käytettävää 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta varten voidaan antaa luonnolliselle henkilölle vain, jos tämä on yhdistyslain (503/1989) 4 §:ssä tarkoitettun luvan saaneen yhdistyksen jäsen ja esittää yhdistyksen ampuma-asekouluttajan antaman todistuksen harrastuksestaan, jonka on oltava jatkunut aktiivisesti vähintään kaksi vuotta.

Ampuma-aseasetusluonnos 44d§

Ampuma-aselain 45 §:n 4 momentissa tarkoitetuksi aktiiviseksi ampumaurheiluksi ja -harrastukseksi katsotaan keskimäärin vähintään kerran kuukaudessa tapahtuva:

- 1) *ampumarjoittelu pistoolilla, pienoispistoolilla, revolverilla tai pienoisrevolverilla;*
- 2) *ampumakilpailuihin osallistuminen kilpailijana pistoolilla, pienoispistoolilla, revolverilla tai pienoisrevolverilla;*
- 3) *ampumakilpailuihin osallistuminen tuomarina tai muuna toimitsijana;*
- 4) *ampumavalmentajana toimiminen taikka*
- 5) *ampuma-aseen käyttöön kouluttaminen*

Vantaan Reserviläiset ry:ssä on 660 jäsentä. Vuonna 2009 yhdistys järjesti 187 ampumarjoitusta sekä 26 kilpailua. Ampumasuorituksia näissä tapahtumissa oli yhteensä 2148 (yhden henkilön osallistuminen yhteen tapahtumaan). Keskimäärin VaRes järjesti viime vuonna huomattavasti useammin kuin joka toinen päivä ampumatapahtuman, johon osallistui keskimäärin kymmenen henkilöä.

Ratakapasiteetin käyttöaste vuonna 2009 oli Vantaan Reserviläisten osalta 100%. Toiminta jakautui neljälle eri ampumaradalle (kaksi sisärataa pistooleille, Santahaminan varuskunnan ampumaradat rajoitetusti sekä Lopen Topenon ampumaurheilukeskus Hämeessä 100km päässä Vantaalta.)

Jos harrastusaktiivisuusvaatimukseksi tulee esitetty yksi kerta kuukaudessa, se tarkoittaisi Vantaan Reserviläiset ry:n jäsenmäärän mukaan laskettuna 8028 suoritusta vuodessa.

Vantaan Reserviläiset ry toteaa, että ratakapasiteetti huomioiden ampumatoimintaa harjoittavien yhdistysten on mahdotonta täyttää tätä vaatimusta pääkaupunkiseudulla.



2. Harrastuksen aloittaminen (HE 106/2009 45§)

Lakiesityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että luvanhakija voisi liittyä mihin tahansa sellaiseen yhdistykseen, jossa hänen harrastamaansa lajia harrastetaan. Tämä ei pidä paikkaansa, koska useimmilla ampumatoimintaa harjoittavilla yhdistyksillä on yhdistyksen sääntöjen mukaan merkittäviä jäseneksi pääsemistä rajoittavia ehtoja, jotka jäsenkokelaan tulee täyttää.

Koska harrastusta aloittavalla henkilöllä ei ole ampuma-aseen hallussapitolupaa, tulisi yhdistyksellä olla riittävä määrä ampuma-aseita, ampumaratoja ja ampuma-asekouluttajia. Pääkaupunkiseudulla ei ole tarvittavaa ampumaratakapasiteettia harrastusta aloittavien henkilöiden kouluttamiseen lakiesityksen vaatimuksia vastaavalla tavalla.

3. Ampuma-asekouluttaja (HE 106/2009 45d§, 53a§)

Vantaan Reserviläiset ry pitää kyseenalaisena julkisen vallan tehtävien siirtämistä yhdistyksille.

Metsästäjillä, ampumaurheilijoilla ja reserviläisillä on jo nyt olemassa jokaisella oma koulutusjärjestelmänsä. Parhaaseen lopputulokseen pääsemiseksi eri tahot painottavat oman toimintansa kannalta merkittävilta osin eri asioita.

Jos ampuma-asekouluttajista kuitenkin säädetään lailla, tulee koulutuksessa hyödyntää jo olemassa olevia koulutusjärjestelmiä.

Mikäli jo olemassa olevia koulutusjärjestelmiä ei hyödynnetä, tulee varmistua siitä, että poliisihallituksella on riittävät resurssit kouluttaa välittömästi tarvittava määrä ampuma-asekouluttajia ampumatoimintaa harjoittaviin yhdistyksiin. Yhteen yhdistykseen tarvitaan käytännön syistä useita ampuma-asekouluttajia.

Poliisihallituksen hyväksymän ampuma-asekouluttajan tulee voida kouluttaa myös muiden yhdistysten jäseniä. Tämä mahdollistaisi myös niiden seurojen toiminnan joilla ei ole mahdollisuutta nimetä omaa ampuma-asekouluttajaa.

4. Säilytyksen tarkastaminen (HE 106/2009 106§, ampuma-aseasetusluonnos 61b§)

HE 106/2009 106§

Poliisilla on oikeus tarkastaa, että ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavan luvan haltija noudattaa tämän lain tai sen nojalla annettuja säilytysäännöksiä. Poliisilla on tarkastuksen toimittamista varten oikeus päästä myös pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin. Tarkastuksesta on ilmoitettava luvanhaltijalle vähintään kaksi viikkoa ennen tarkastusta.



Voimassa oleva ampuma-aselaki 9.1.1998/1 edellyttää erityistä asekaappia ainoastaan poikkeustapauksissa. Aseen säilyttäminen on sallittua osiin purettuna tai lukitussa paikassa.

On kyseenalaista mitä tarkastuksessa itse asiassa tarkastettaisiin. Ehdotettu säilytyksen tarkastaminen ei millään tavoin estäisi aseiden joutumista väriin käsiin. Tarkastuksen kohteeksi joutuisivat luvanhaltijan lisäksi kaikki samassa taloudessa asuvat.

Säilytyksen tarkastamista suorittavan poliisiviranomaisen tarkastuskäynnit aiheuttaisivat myös turhaa epätietoisuutta ja pelkoa naapurustossa.

Aseturvallisuuden kannalta parempaan lopputulokseen päästäisiin, jos edellytettäisiin yhdenkin aseiden säilyttämistä aina lukitussa kaapissa, ja luovuttaisiin hyvin kyseenalaisesta säilytyksen tarkastamisesta.

5. Ilmoitusoikeus ampuma-aseen hallussapitoon sopimattomasta henkilöstä (HE 106/2009 114§)

Lääkärillä ja muulla terveydenhuollon ammattihenkilöllä on perustellusta syystä oikeus salassapitosäännösten estämättä tehdä poliisille ilmoitus henkilöstä, joka saattaa olla sopimaton pitämään hallussaan ampuma-asetta, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia.

Ilmoitusoikeudesta seuraisi, että luvanhaltijat eivät jatkossa uskaltaisi hakeutua mahdollisesti tarvitsemaansa hoitoon esimerkiksi nyky-yhteiskunnassa yleisen työuupumuksen takia, koska pelko aseiden hallussapitoluvan menettämisestä on ilmeinen.

Ilmoitusoikeus tulee rajata koskemaan ainoastaan lääkäreitä, ei koko terveydenhuollon ammattihenkilöstöä.

Lääkärin ilmoitusoikeus tulee rajata koskemaan vain diagnosoituja potilaita, jotka on todettu itsetuhoisiksi tai vaaraksi muille.

6. Hyväksyttävät käyttötarkoitukset (He 106/2009 43§)

Vantaan Reserviläiset ry esittää, että hyväksyttäväksi käyttötarkoitukseksi ampuma-aseiden hankkimis- ja hallussapitolupaa haettaessa lisätään vapaaehtoinen maanpuolustustyö.

Vantaan Reserviläiset ry esittää, että hyväksyttäväksi käyttötarkoitukseksi ampuma-aseiden hankkimis- ja hallussapitolupaa haettaessa lisätään koulutus.

Koulutusikäisessä aseelta vaaditaan usein eri ominaisuuksia kuin kilpailukäytössä. Esimerkiksi pienoispistoolin tai pistoolin tärkeitä rakenteellisia ominaisuuksia



rataturvallisuuden kannalta uusia ampujia koulutettaessa on ulkoinen varmistin, ulkoinen iskuvasara sekä mekanismi, joka lukitsee aseensa luistin taka-asentoon kun lippaan viimeinen patruuna on ammuttu. Kilpailukäyttöön suunnitelluissa .22 kaliiperin aseissa näitä ominaisuuksia ei tyypillisesti ole.

7. Vantaan Reserviläiset ry:n näkemys asioista, jotka toteutuessaan tosiasiallisesti parantaisivat yleistä järjestystä ja turvallisuutta ampuma-aseisiin liittyen:
 - a) Ampumaradat ovat liikuntalain tarkoittamia liikuntapaikkoja ja niitä tulee olla tarvetta vastaava määrä. Muussa tapauksessa ampumatoiminta siirtyy pois ampumaradoilta.
 - b) Lupahallinnossa työskentelevien viranomaisten koulutusta on tehostettava.
 - c) Viranomaisen aseluparekisteri tulee saada ajan tasalle.
 - d) Jokainen ase tulee säilyttää lukitussa kaapissa.
 - e) Lupaprosessissa huomio on kiinnitettävä henkilöön, ei aseeseen. Jokainen ensimmäisen luvan hakija tulisi haastatella.
 - f) Myös huoltaja on haastatettava, jos luvanhakija on alle 18-vuotias.
 - g) Palvelustodistus liitteeksi ensimmäistä lupaa haettaessa, jos hakija on suorittanut naisten vapaaehtoisen asepalveluksen, varusmiespalveluksen tai siviilipalveluksen.